

04.02.2022

**ANKARA
TİCARET BORSASI
Basın Bürosu**

**GÜNLÜK BASIN
ÖZETLERİ**

**4 Şubat 2022
Cuma**

RESMÎ GAZETE’DE BUGÜN

4 Şubat 2022 Cuma

YÜRÜTME VE İDARE BÖLÜMÜ

YÖNETMELİKLER

- Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Disiplin Amirleri Yönetmeliği
- İşkolları Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı Ulaşım Emniyeti İnceleme Merkezi Başkanlığı Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- Bankaların Likidite Karşılama Oranı Hesaplamasına İlişkin Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- Bankaların Sermaye Yeterliliğinin Ölçülmesi ve Değerlendirilmesine İlişkin Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- Orman Genel Müdürlüğü Disiplin Amirleri Yönetmeliği

TEBLİĞLER

- Bankalarca Risk Yönetimine İlişkin Kamuya Yapılacak Açıklamalar Hakkında Tebliğde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ
- Kredi Riski Azaltım Tekniklerine İlişkin Tebliğde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ

KURUL KARARLARI

- Enerji Piyasası Düzenleme Kurulunun 03/02/2022 Tarihli ve 10759, 10763, 10764, 10765, 10766 ve 10767 Sayılı Kararları

YARGI BÖLÜMÜ

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

- Anayasa Mahkemesinin 19/10/2021 Tarihli ve 2018/2306 Başvuru Numaralı Kararı

Küresel gıda fiyatları Ocak'ta yeniden yükselişe geçti

Birleşmiş Milletler (BM) Gıda ve Tarım Örgütü (FAO) Ocak ayı Küresel Gıda Fiyat Endeksini açıkladı. Aralık ayında gerileyen endeks, Ocak ayında yeniden yükselişe geçti.

İRFAN DONAT

FAO Gıda Fiyat Endeksi, Ocak'ta aylık bazda yüzde 1,1 artarken, yıllık bazda yüzde 19,6 yükseldi.

Böylece Endeks, Ocak ayında 135,7 puana çıktı.

Ocak ayındaki artışta bitkisel yağlar ve süt ürünleri alt endekslerinde yükselişler etkili oldu.

FAO Hububat Fiyat Endeksi, Ocak ayında ortalama 140,6 puan ile aylık bazda yüzde 0,1 artarken, yıllık bazda yüzde 12,5 yükseldi. Dünya buğday fiyatları, Avustralya ve Arjantin'deki büyük hasatlardan mevsimsel arzın artmasıyla yüzde 3,1 düşüşle Ocak ayında gevşedi. Ancak, yüksek kaliteli buğdayın küresel olarak kısıtlı mevcudiyeti ile devam eden güçlü talepten gelen destek ve ihraç edilebilir arz üzerindeki belirsizlik, fiyatlardaki düşüşü frenledi. Buna karşın, mısır ihracat fiyatları, Arjantin ve Brezilya başta olmak üzere çoğunlukla güney yarımkürede devam eden kuraklık endişeleri nedeniyle aylık bazda yüzde 3,8 arttı. Diğer iri taneli tahılların yanı sıra, uluslararası

sorgum fiyatları da Ocak ayında mısır fiyatlarındaki trendlere paralel olarak yükselirken, arpa fiyatları ise biraz daha düşük seyretti.

FAO Bitkisel Yağ Fiyat Endeksi, Ocak'ta aylık yüzde 4,2 artış ve yüzde yıllık bazda yüzde 33,8'lik yükseliş sonucu 185,9 puanla tüm zamanların en yüksek seviyesine ulaştı. Söz konusu artışta, hurma, soya, kolza tohumu ve ayçiçeği tohumu yağı fiyatlarındaki yükselişler etkili oldu. Kısa süreli bir düşüşün ardından, uluslararası palm yağı fiyatları, büyük ölçüde, dünyanın en büyük palm yağı ihracatçısı Endonezya'nın ihracat mevcudiyetinde olası bir düşüşe ilişkin endişelerin yanı sıra önemli üretici ülkelerdeki düşük üretime ilişkin endişelerle desteklenerek Ocak ayında toparlandı. Dünya soya fiyatları da özellikle Hindistan'dan yapılan güçlü ithalat alımlarının desteğiyle yükseldi. Öte yandan, kolza ve ayçiçek yağı fiyatları sırasıyla arz sıkılığının devam etmesi ve artan küresel ithalat talebi ile desteklendi. Yükselen ham petrol fiyatları da uluslararası bitkisel yağ değerlerine destek verdi.

FAO Süt Ürünleri Fiyat Endeksi ise aylık bazda yüzde 2,4 artarak 132,1 puan olurken art arda beşinci aylık artış yaşandı. Endeks, yıllık bazda yüzde 18,7 yükseldi. Ocak ayında süt ürünleri fiyat teklifleri, yağsız süt tozu ve tereyağındaki en keskin artışlara sahne oldu. Ocak ayındaki artış, özellikle bazı büyük süt üreticisi ülkelerde süt teslimatlarında bildirilen düşüşün ve düşük stok seviyelerinin fiyatları desteklediği, özellikle Batı Avrupa'dan ihracat mevcudiyetindeki düşüşü yansıtan küresel piyasalardaki sıkılaşma ile desteklendi. Aralarında Avustralya ve Yeni Zelanda'nın da olduğu Okyanusya ülkelerindeki süt üretiminin önümüzdeki aylarda ortalamanın **altında** kalacağı beklentisi, küresel süt piyasalarındaki sıkılaşmaya katkıda bulundu. Tüm bu gelişmelere ek olarak, COVID-19 ile ilgili işgücü kıtlığı nedeniyle süt işleme ve nakliyesindeki gecikmeler, süt fiyatlarının yükselmesini tetikleyen diğer bir faktör olarak öne çıktı.

FAO Et Fiyat Endeksi Ocak'ta aylık bazda 0,3 gibi hafif bir artışla 112,6 puan olarak gerçekleşti. Endeks, yıllık bazda yüzde 17,3 yükseldi. Ocak ayında, sığır fiyatları ihracat arzını aşan güçlü küresel ithalat talebiyle yeni bir zirveye ulaştı. İşgücü kıtlığı ve yüksek girdi maliyetlerinin küresel arzı düşürmesi ve Çin'in ithalattaki yavaşlamasından kaynaklanan aşağı yönlü baskıya karşı koymasıyla domuz eti fiyatları hafifçe yükseldi. Buna karşın, COVID-19 ile ilgili üretim ve nakliye gecikmelerinden kaynaklanan kısıtlı arzlarla ve bazı büyük kanatlı eti üreten ülkelerde kuş gribi salgınlarına rağmen, küresel ihraç edilebilir arzların ithalat talebini geride bırakmasıyla küçükbaş ve kanatlı eti fiyatları kısmen gevşedi.

FAO Şeker Fiyat Endeksi, aylık bazda yüzde 3,1 düşüşle Ocak ayında ortalama 112,8 puan olarak gerçekleşti ve art arda ikinci aylık düşüşü ve son altı ayın en düşük seviyesini kaydetti. Ancak Endeks, yıllık bazda yüzde 19,7 yükseldi. Uluslararası şeker fiyat tekliflerindeki Ocak ayı düşüşünde, çoğunlukla, olumlu üretim beklentileri ve başlıca ihracatçı ülkeler arasında yer alan Hindistan ve Tayland'daki olumlu hasat

haberleri ve Brezilya'nın önemli büyüme bölgelerindeki yağışların artması etkili oldu. Ayrıca Brezilya'da düşük etanol fiyatları Ocak ayında dünya şeker fiyatları üzerinde aşağı yönlü baskıyı daha da artırdı. Ancak, dünyanın en büyük şeker ihracatçısı olan Brezilya'dan yapılan sevkiyatları kısıtlama eğiliminde olan ABD Doları karşısında Brezilya Reali'nin güçlenmesi, şeker fiyatlarında daha ciddi düşüşleri frenledi.

YENİ TAHİL ÖNGÖRÜLERİ

FAO, 2021 dünya tahıl üretimi tahminlerini de güncelledi. Buna göre, üretimin geçen yıla göre yüzde 0,8 artışla 2 793 milyon ton olması bekleniyor.

FAO'nun yayınlanan son Tahıl Arz ve Talep Özetine göre ise 2021'de küresel buğday üretiminin 2020 ile eşit olması beklenirken, iri tanelilerin üretiminin yüzde 1,3 daha fazla olması ve pirinç üretiminin yüzde 0,7 artması bekleniyor.

Her ne kadar yüksek girdi maliyetlerinin daha büyük bir genişlemeyi engellemesi söz konusuysa da çoğunlukla elverişli hava koşullarının etkisiyle 2022'de Kuzey Yarımkürede küresel buğday ekimlerinin artması bekleniyor. Yüksek fiyatların Arjantin ve Brezilya'da rekor ekimlere işaret ettiği mısırın görünümü ise güçlü.

2021/22'de dünya çapında tahıl kullanımının yıllık bazda yüzde 1,6 artacağı tahmin ediliyor. Bu da dünya tahıl stok-kullanım oranının yüzde 28,7'ye düşeceğine işaret ediyor. Bu oran, bir önceki yıla göre biraz daha düşük olmakla birlikte tarihsel olarak rahat bir seviyede.

FAO'nun 2021/22'de dünya hububat ticareti için son tahmini rekor bir seviyede gerçekleşerek bir önceki yıla göre yüzde 0,4 artışla 481 milyon ton oldu. Bu, iri taneliler için beklenen yüzde 1,5'lik daralmayı dengelemenin ötesinde, küresel buğday ticaretinde yüzde 2'lik ve küresel olarak ticareti yapılan pirinç hacminde yaklaşık yüzde 4'lük bir artış beklentilerini yansıtıyor.

TOBB'dan 154 okul daha

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Milli Eğitim Bakanlığı ile 154 okul yapımına ilişkin protokol imzaladı. TOBB'un, okul, yurt, spor salonu gibi diğer katkılarıyla birlikte 307 eğitim tesisi kazandırılmış olacak.

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Milli Eğitim Bakanlığı ile 154 okul yapımına ilişkin protokol imzaladı. TOBB Başkanı Rifat Hisarcıklioğlu, protokolün imzası için düzenlenen törende yaptığı konuşmada, 81 ile 81 okul yapımı projesinin sonuna yaklaşıldığını, oda ve borsaların bulunduğu ilçelerde olmak üzere 154 okul daha yapımı için harekete geçtiklerini açıkladı. Böylece, TOBB'un, okul, yurt, spor salonu gibi diğer katkılarıyla birlikte 307 eğitim tesisi kazandırmış olacak.

Törende yaptığı konuşmada, "Bakanlık dönemimde attığım en güzel imza" diyen Milli Eğitim Bakanı Mahmut Özer, son dönemde yapılan eğitim yatırımlarını "devrimsel" olarak niteledi. Eğitimin kitleleştirilmesi ve evrenselleşmesinin son dönemde olduğunu kaydeden Özer, derslik başına öğrenci ve öğretmen başına öğrencide ileri noktalara ulaşıldığını söyledi. Milli eğitim sistemi içinde 650 bini devlette olmak üzere 850 bin derslik olduğunu, 1.2 milyon öğretmen ve 18 milyon öğrenci bulunduğunu kaydeden Özer, bu sayıların 150 ülkenin nüfusundan daha fazla olduğunu vurguladı.

Yatırımların eğitim kalitesinden ödün vermeden yapıldığını vurgulayan Mahmut Özer, "Bu yatırımlar kaliteye rağmen değil, kalite ve standartlara uygun yapıldı. İlköğretimde 2 kat, ortaöğretimde 3 kat öğretmen ataması yapıldı" dedi.

Hisarcıklioğlu: Memleketin öncelikli meselesi eğitim

TOBB Başkanı Rifat Hisarcıklioğlu da konuşmasında, TOBB ile oda ve borsaların 90'lı yıllardan itibaren okul ve eğitim bursunda büyük katkılar verdiğini belirterek, 8'i yurt dışında olmak üzere çoğunluğu okul olan 307 eğitim tesisi, halen devam eden burs programı kapsamında 200 bin öğrenciye burs, salgın döneminde 30 bin tablet bilgisayar dağıtımı yapıldığını hatırlattı. TOBB tarafından 2003 yılında kurulan TOBB

Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi'nin en önemli eğitim yatırımları arasında olduğunu anlatan Hisarcıkloğlu, yılda 3 dönem eğitim, 2 yabancı dil zorunluluğu ve ortak eğitim sistemiyle farklılık yarattıklarını; genç bir üniversite olmasına rağmen en fazla tercih edilen üniversitelerden biri olarak görüldüğünü söyledi.

TOBB'un eğitime katkısının bugünkü değeriyle 3 milyar 587 milyon TL'ye ulaştığını anlatan Hisarcıkloğlu, "Eğitime yapılan yatırımdan asla zarar edilmeyeceğinin bilinciyle çalışıyoruz. Hem yarınımızı hem de öbür dünyamızı kazanıyoruz. Gençlerimizi geleceğe hazırlıyoruz. Türkiye'nin girişimci gücü olarak, ülkemizin geleceğine yatırım yapmaya devam edeceğiz. Ülkemizi kurucusu ve önderimiz Mustafa Kemal Atatürk'ün vurguladığı gibi; "Okul sayesinde, okulun vereceği ilim ve fen sayesinde ki, Türk milletinin sanatı, iktisadı ve edebiyatı gelişecektir." diye konuştu.

Mesleki eğitim

Bakan Mahmut Özer'in bakanlık ve bakanlık öncesi görevlerinde mesleki eğitime büyük katkı sağladığını anlatan Rifat Hisarcıkloğlu, MEB ile geçmişte yapılan protokol doğrultusunda 116 Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesinin iyileştirildiğini ve bu okullardaki doluluğun yüzde 96 seviyesine ulaştığını anlattı.

Bakan Özer: Mesleki eğitim merkezleri ana odak, öğrenci sayısı bir ayda yükseldi

Milli Eğitim Bakanı Mahmut Özer, mesleki eğitimde mesleki ve teknik anadolu liselerinin öne çıkmasına karşılık, ana eğitim noktasını "mesleki eğitim merkezleri" olarak gördüklerini söyledi. Bu amaçla, mesleki eğiti merkezlerine yönelik bir dizi iyileştirme yaptıklarını açıklayan Özer, 25 yaşına kadar öğrencilerin bu merkezlere kayıt yaptırarak, üçüncü yıla kadar asgari ücretin üçte biri; üçüncü yıldan itibaren ise asgari ücretin yarısı kadar ücret aldıklarını, işyeri açma ve ustalık belgesinin de mezuniyette verildiğini hatırlattı. Bakan özer usta öğretici olmanın da kolaylaştırıldığını vurguladı. Mahmut Özer, "Bu iyileştirmeler sonrasında, son olarak yine baktım 156 bin olan öğrenci sayısı bir ayda 286 bin kişiye çıkmış. Bu okullarla 'çıkarmıyorum' 'usta bulamıyorum' yakınmasının tarihe gömüleceğine inanıyorum" diye konuştu.

Hisarcıkloğlu'ndan işverenlere çağrı: Staj programına katılın

TOBB Başkanı Rifat Hisarcıkloğlu da konuşmasında işverenleri mesleki eğitimdeki gençlere yönelik staj programlarına katılmaya çağırdı. Hisarcıkloğlu, "Bugün (MEB ile) Mesleğim Hayatım İş ve Staj Programı Protokolü'nü de imzalıyoruz. Bu kapsamda, Türkiye'nin büyük şirketlerini bu programdan yararlanmaya, meslek lisesi ve mesleki eğitim merkezlerinden stajyer öğrenci ve mezun almaya davet ediyoruz" diye konuştu.

Döviz hesaplarında sert düşüş; Nette 2,1 milyar dolar

Vatandaşların döviz hesapları geçtiğimiz hafta brütte 4,1 milyar dolar geriledi ve 228,2 milyar dolara düştü. Parite etkisinden arındırıldığında ise düşüş 2,1 milyar dolar oldu. Kur korumalı TL mevduat hesapları uygulanmaya başladığı 2021 yılının son haftasından bu yana son 1 ayda brüt döviz hesaplarındaki çözülme 9 milyar dolara yaklaştı.

Merkez Bankası'nın haftalık para ve banka istatistiklerine göre ise yurtiçi yerleşiklerin döviz mevduatı parite etkisinden arındırılmış olarak 28 Ocak haftasında 2 milyar 186 milyon dolar geriledi. Kur korumalı TL mevduat ürünün 21 Aralık'ta devreye girmesinin ardından son üç haftadır döviz mevduatında çözülme sürüyor. Geçen hafta tüzel kişiler için de kur korumalı TL mevduatın devreye girmesinin etkisi verilere yansımış görünüyor. Gerçek kişilerin döviz mevduatı 1 milyar 427 milyon dolar azalırken tüzel kişilerin döviz mevduatındaki azalma 758 milyon dolar olarak gerçekleşti.

Döviz mevduatta temmuza döndük

Gerçek kişilerin dolar cinsi döviz mevduatı 1 milyar 232 milyon dolar azalırken Euro cinsi mevduatın dolar karşılığı 577 milyon dolar, kıymetli maden cinsi mevduatın dolar karşılığı ise parite etkisinden arındırılmış olarak 690 milyon dolar geriledi. Tüzel kişilerin dolar cinsi döviz mevduatı 982 milyon dolar gerilerken Euro cinsi mevduatın dolar karşılığı parite etkisinden arındırılmış olarak 257 milyon dolar arttı. Yurtiçi yerleşiklerin döviz mevduatı bakiyesi ise 228 milyar 162 milyon dolar ile Temmuz 2021 seviyelerine geriledi.

Zirveden düşüş 10 milyar doları aştı

Vatandaşların döviz hesapları Aralık ayının ortasında 238 milyar doları aşarak tarihi seviyelerini görmüştü. Kur korumalı mevduat kampanyalarının etkisiyle vatandaşların bankalardaki döviz hesaplarında bulunan tutar tarihi zirveye göre 10,7 milyar dolar aşağı geldi. Yıl sonuna göre bakıldığında ise döviz hesaplarındaki çözülme 9 milyar doların üzerinde.

Döviz hesaplarının son iki aydaki seyri şöyle:

Tarih - Döviz hesapları

-----

28 Ocak 2022: 228.162,10
21 Ocak 2022: 232.277,10
14 Ocak 2022: 234.211,70
07 Ocak 2022: 234.291,70
31 Aralık 2021: 237.070,10
24 Aralık 2021: 238.974,70
17 Aralık 2021: 237.790,80
10 Aralık 2021: 231.645,40
03 Aralık 2021: 230.972,30

Enflasyonda tüketim sepeti ve ağırlıkları güncellendi

2022 yılı için TÜFE sepetinden çıkan mal ve hizmetler; mısırözü yağı, kuru barbunya, kayısı, kiraz, yeşil soğan ve üçlü kanepe oldu.

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), tüketici fiyat endeksi tüketim sepeti ve ağırlıklarını güncelledi.

TÜİK'ten yapılan açıklamada, "2003=100 temel yıllık TÜFE, zincirleme endeks olarak hesaplanmakta, TÜFE sepetinde yer alan mal ve hizmetler hanehalklarının en güncel tüketim yapısını yansıtacak şekilde oluşturulmakta, endeks sepeti ve ağırlıklar her yıl güncellenmektedir. TÜFE zincirleme endeks kapsamında her yıl bir önceki yılın Aralık ayını temel kabul eden yeni bir endeks kurulmakta, Aralık ayında kurulan bu yapı cari yıl boyunca aynen korunarak endeks hesaplanmaktadır" bilgisi verildi.

2022 yılı için mal ve hizmet sepetine eklenen yeni bir madde olmadı.

2022 yılı için TÜFE sepetinden çıkan mal ve hizmetler, mısırozü yağı, kuru barbunya, kayısı, kiraz, yeşil soğan ve kanepe (üçlü) oldu.

2022 yılı TÜFE hesaplamalarında kullanılacak ana grup ağırlıkları şu şekilde:

Tüketici Fiyatları Ana Grup Ağırlıkları

Ana harcama grubu	2021	2022
Gıda ve alkolsüz içecekler	25.94	25.3156
Alkollü içecekler ve tütün	4.88	4.3064

04.02.2022

Giyim ve ayakkabı	5.87	6.4238
Konut	15.36	14.1150
Ev eşyası	8.64	8.8550
Sağlık	3.25	3.2365
Ulaştırma	15.49	16.7953
Haberleşme	4.64	3.7808
Eğlence ve kültür	3.01	3.0614
Eğitim	2.28	2.0348
Lokanta ve oteller	5.91	7.1111
Çeşitli mal ve hizmetler	4.73	4.9643

OECD bölgesinde aralık enflasyonu 'Türkiye etkisi' ile 30 yılın zirvesinde

OECD bölgesi yıllık enflasyonu aralık ayında yüzde 6.6'ya yükselerek Temmuz 1991'den bu yana en yüksek orana ulaştı. OECD, Türkiye hariç enflasyon oranını yüzde 5.6 olarak duyurdu.

Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü (OECD) bölgesi yıllık enflasyonu aralık ayında yüzde 6.6'ya yükselerek Temmuz 1991'den bu yana en yüksek oranına ulaştı. OECD, bu artışta Türkiye yıllık enflasyonunun Kasım'daki yüzde 21.3'ün ardından Aralıkta yüzde 36.1'ya çıkmasının etkili olduğunu bildirdi. OECD tarafından paylaşılan basın bülteninde "Türkiye hariç tutulduğunda, OECD bölgesindeki enflasyon daha ılımlı bir artış gösterdi" denildi. OECD bölgesi Türkiye hariç enflasyon oranı ise Kasımdaki yüzde 5.3'ten sonra Aralıkta yüzde 5.6 olarak gerçekleşti.

Türkiye'de bu sabah yüzde 11.1 olarak açıklanan Ocak ayı enflasyonu ile birlikte yüzde 48.7'ye yükselen yıllık enflasyonun OECD bölgesine etkisi ise önümüzdeki aylarda belli olacak.

Enerji hız kesti ama..

Aralık 2021'e kadarki 12 ayda OECD bölgesinde enerji fiyatları yüzde 25.6 artarak Kasım'daki yüzde 27.6'ın iki puan altında gerçekleşti. Ancak enerji fiyatlarındaki artış Aralık 2020'deki yüzde 4.2'yle kıyaslandığında ise oldukça yüksek.

Gıdada artış devam etti

OECD bölgesindeki gıda fiyat enflasyonu da hızlı bir artış göstererek Aralıkta yüzde 6.8 oldu. Gıda fiyatlarındaki artış Kasımda yüzde 5.5, Aralık 2020'de yüzde 3.2 olarak gerçekleşmişti. Gıda ve enerji hariç tutulduğunda, OECD yıllık enflasyonu da Kasımdaki yüzde 3.9'a kıyasla keskin bir şekilde artarak yüzde 4.6'ya yükseldi. Bu artışın bazı büyük ekonomilerdeki manşet enflasyona önemli ölçüde katkıda bulunduğu belirtiliyor.

2021 enflasyonu yüzde 4

2021 geneline bakıldığında ise OECD bölgesindeki yıllık enflasyon 2020'deki yüzde 1,4'ten, yüzde 4'e yükseldi. Bu enflasyon oranının da 2000'den bu yana en yüksek yıllık ortalama olduğu belirtiliyor. Enerji fiyatları, 1981'den bu yana en yüksek artışı göstererek yüzde 15,4 arttı. 2020'de enerji fiyatlarında yüzde 6.5 düşüş olmuştu. Gıda ve enerji hariç tutulduğunda, yıllık enflasyon 2020'deki yüzde 1.8'e kıyasla yüzde 2.9'a yükseldi.

S&P, Türkiye için enflasyon beklentilerini yükseltti

S&P, Türkiye için makroekonomik güncelleme yayınladı, enflasyon beklentilerini 2022 yıl sonu için yüzde 49,5 olarak revize etti. Kuruluş, 2023 sonu için ise yüzde 14,5'lik enflasyon tahmininde bulundu.

Uluslararası kredi derecelendirme kuruluşu S&P Global, Türkiye için dün bir makroekonomik güncelleme yayınladı. Ocak ayı enflasyon rakamları gelmeden önce hazırlandığı anlaşılan bu güncellemede de S&P, 2022 ve 2023 için ortalama enflasyon beklentilerini yükseltti.

S&P raporunda, "Aralık 2021'de yaşanan enflasyon artışın ardından, yıllık enflasyonun bu yılın büyük bölümünde yüzde 50'yi aşmasını bekliyoruz. Aralık ayında baz etkisi ile düşecek, ancak yüzde 30'un üzerinde kalmaya devam edecek" ifadelerini kullandı.

Türkiye'nin genel makroekonomik yörüngesinin de oldukça belirsiz olmaya devam ettiğini savunan S&P, "2022 için yıllık ortalama enflasyon tahminimize yüzde 49,5'e ve 2023 tahminimizi yüzde 14,5'e çıkardık. Buna ek olarak, 2022 yılı için GSYH büyüme projeksiyonumuzu yüzde 3,7 olarak devam ettirdik. Bu tahmin için hem yukarı hem de aşağı yönlü riskler görüyoruz" dedi.

Raporunda Fed'in faiz artırımlarlarının gelişmekte olan piyasaları da etkileyeceği değerlendirmesi çerçevesinde Türkiye için etkileri de öngörmeye çalışan S&P Global, Fed'in Mart ayında başlaması beklenen faiz artırımlarının ana kanal olarak dış dengesizlikler yolu ile Türkiye'ye aktarılacağını savundu. S&P, "Bu aktarım beklenimizin nedeni, cari işlemlerin durumu Fed'in önceki sıkılaştırma döngüsünden daha güçlü bir durumda olsa bile, Türkiye'nin dış finansman ihtiyacının yüksek seviyedeki dış borcu nedeniyle büyük olmaya devam etmesi" değerlendirmesini yaptı.

Merkez Bankası'ndan Hazine'ye 49,3 milyar lira aktarılacak

Merkez Bankası olağanüstü genel kurulu tamamlandı. Kar dağıtımı ve ihtiyat akçesi aktarımı kararları onaylanırken 49,3 milyar TL'lik kaynağın hemen hemen tamamı Hazine'ye verilecek.

ANKARA (DÜNYA)

Merkez Bankası Olağanüstü Genel Kurul toplantısı tamamlandı. Genel kurul gündemi gereği, ihtiyat akçesi ve 2021 kesinleşmemiş bilançosundan hissedarlara kar payı aktarılması kararı alındı.

Banka'dan yapılan açıklamada, 45 milyar TL kar payı avansı ve 4,3 milyar TL ihtiyat akçesinin hissedarlara dağıtım kararı alındığı belirtildi.

Merkez Bankası'nın banka ve bireysel hisselerinin hisse yapısı gereği bu dağıtımdan aldıkları paylar çok küçük miktarlarda oluşuyor. Dolayısıyla 49,3 milyar TL'lik payın hemen hemen tamamı Hazine'ye verilecek.

Üretici, ÜFE ile TÜFE arasında sıkıştı

Ocak ayında yıllık Üretici Fiyatları Endeksi'nin yüzde 93,53'e yükselmesi ve söz konusu artışın son ürün fiyatına yansıtılamaması üreticinin zorlanmasına yol açtı. Şu an en büyük sorunlarının maliyet oluşturmama ve karsızlık olduğunu belirten iş dünyası temsilcileri, üretici ve tüketici fiyatlarında denge sağlayacak politika çağrısında bulundu.

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) verilerine göre Tüketici Fiyatları Endeksi (TÜFE) yıllık yüzde 48,69'a çıkarken Üretici Fiyatları Endeksi (ÜFE) ise yüzde 93,53'e yükseldi. Sanayicinin önemli sorunları arasında yer alan üretici ile tüketici enflasyonu arasındaki fark, böylece ocak ayı itibarı ile 45 puan olarak gerçekleşti. Söz konusu dönemde üreticinin son 12 ayda ara malı fiyat artışı yüzde 106, enerji maliyet artışı yüzde 142 oldu ve bu iki kalem üretici fiyatlarının rekor düzeye yükselmesine yol açtı. Konuyla ilgili olarak DÜNYA'ya değerlendirmede bulunan sanayiciler, aradaki farkı son ürüne yansıtamadıklarını, bunun da karlılığı etkilediğini aktardı. Halihazırda hem iç hem de dış piyasada fiyat savaşı verdiklerini ve maliyet oluşturmadıklarını dile getiren iş dünyası temsilcileri, üretici ve tüketici fiyatları arasında dengenin sağlanması konusunda çağrıda bulundu.

SANAYİCİLER ENFLASYON VERİLERİNİ DEĞERLENDİRDİ

“DARBOĞAZI AŞMAYA ÇALIŞIYORUZ”

- Türkiye Giyim Sanayicileri Derneği (TGSD) Başkanı Ramazan Kaya, söz konusu gelişmenin şubat, mart gibi enflasyona etkisinin önemli oranda yüksek olacağını aktardı. Kaya, “Şu an işçilik maliyetleri henüz üretici fiyatlarına yansımış değil. Onun etkisini şubatta göreceğiz. Üretici fiyatlarının yüksek seyretmesi, üretim ve tüketimde daralmaya yol açıyor. Tüketiciler daha zaruri olan ürünlere öncelik verecek. Zaten

ocakta bunu hem iç hem de ihracatta biraz hissettik. Her iki alanda da durağanlık vardı. Emtia ve işçilik artışlarını mart ve nisan aylarında çok daha fazla hissedeceğiz. Şu an geçiş dönemi ve indirim sezonu yaşanıyor. Mart ve nisan ayında fiyatlarda çok daha yüksek seviyeleri göreceğiz. Şu an en büyük sorunumuz fiyat tutturamamak ve karsızlık. Bu darboğazı aşmaya çalışıyoruz” diye konuştu.

“DENGİ SAĞLAYACAK ADIMLAR ATILMALI”

- Ege Giyim Sanayicileri Derneği Başkanı Hayati Ertuğrul, maliyet artışlarının uzun süredir devam ettiğini dile getirdi. Asgari ücret artışının yanı sıra beyaz yakalı çalışan zamlarının da maliyetleri büyük oranda etkileyeceğini dile getiren Ertuğrul, şöyle dedi: “Geçen yılın son aylarına kadar kurdaki artış ile bunu biraz olsun tolere edebiliyorduk ama aralık ayı itibari ile yapılan düzenlemeler bunu daha da zorlaştırdı. Kurdaki düşüş maliyetlerimizi alt üst etti. Biz maliyetlerimizi tutturamıyoruz. Enflasyon başlı başına dert. En iyimser senaryo ile zirve nisanda görülecek deniliyor ama eylemde biz zor durumdayız. Fiyatlara yansıtmak mümkün değil. Kur artışlarında bile müşterilerden baskı geldi. Şu an zor anlar yaşıyoruz. İşimiz kolay değil. Üretici ve tüketici fiyatları arasında bir denge sağlayacak adımlar atılmalı.”

“MAKUL DENGİ SAĞLANMASI GEREKİYOR”

- Üretici enflasyonunun hammadde ve enerji maliyetlerindeki artışla yükseldiğini ifade eden Türkiye Çelik Üreticileri Derneği (TÇÜD) Genel Sekreteri Veysel Yayan, ÜFE-TÜFE arasında makul bir dengenin sağlanması gerektiğini söyledi. Aralık ayıyla başlayan ÜFE'deki hızlı artışın şubat ayından itibaren kademeli bir şekilde dengeye oturacağını vurgulayan Yayan, “Yüksek gelen ÜFE oranları zaten fiyatlara yansıtıldı. Şubat ayından itibaren bu durum kademeli olarak dengeye oturacak. Alınacak ekonomik istikrar tedbirleri ile bunun daha hızlı olacağını öngörüyorum” dedi. Yayan, demirçelik sektöründe de fiyatların makul dengeye ulaştığını sözlerine ekledi.

“TOPLU İŞ SÖZLEŞMELERİNDE 2. DÖNEM ETKİSİ YAKLAŞIYOR”

- Çelik İhracatçılar Birliği (ÇİB) Başkan Yardımcısı ve Çolakoğlu Metalurji Genel Müdürü Uğur Dalbeler de “Çelik sektöründe üretici enflasyonunu özellikle enerjiye gelen zamlar ciddi oranda etkileyecek. Aynı şekilde lojistik ve navlun maliyetleri de fiyatları yükseltecek. Sektörlerde, Mart ayında toplu iş sözleşmesinin ikinci dönemi geliyor, sözleşmede yüzde 30 olarak görünse de Ocak sonu itibarı ile 5 aylık rakam yüzde 32,5. Şubat ile birlikte büyük olasılık yüzde 40'a yaklaşacak gibi, bu da ilave maliyet artışı getirecek” diye konuştu.

“GİDADA FİYAT ARTIŞI BİRİKİMLİ YÜKÜ YAVAŞ YAVAŞ YAPILACAK”

- Geçen yıl TÜFE ve ÜFE arasında makasın açıldığına dikkat çeken TOBB Türkiye Gıda Sanayi Meclisi Başkanı Necdet Buzbaş, en son enerji zamlarının maliyetlere yansımadağını belirtti. Bunun da 2022'de maliyetlerde yüklüce bir birikim yarattığını ifade eden Buzbaş, “Üretici maliyetleri tüketicilere yansımadaında ölçülü kaldı. Bugünkü TÜFE ve ÜFE arasındaki farkın fiyatlara yansımadaı birikimli yükü yavaş yavaş yapılacak. 2021'den birikmiş ve gelen bu maliyetler yıl içinde zamana yayarak

fiyatlara ölçülü şeklde yansıtılmasını doğru buluyoruz. Enflasyonun düşürülmesi için bir çözüm tedbirleri ivedilikle temel gıda maddelerinde KDV'nin sıfıra çekilmesi ve türevlerine ise yüzde 3 yapılması önemli oranda enflasyonu olumlu etkileyecek" dedi.

"ŞU AN EN BÜYÜK SORUN ENFLASYON"

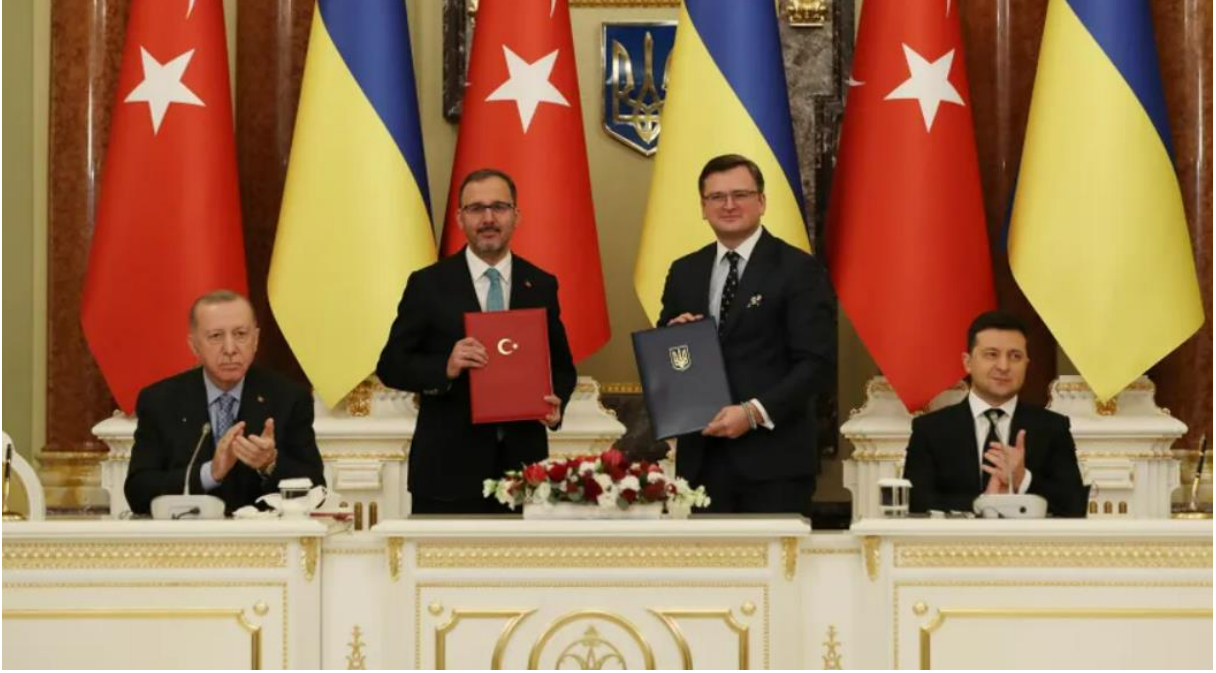
- Maliyet artışlarından etkilenen bir diğer önemli sektör de makine sanayii. Türkiye Makine Federasyonu (MAKFED) Başkanı Adnan Dalgakıran, makine dahil tüm sektörlerde üretim maliyetlerinin artmaya devam ettiğini belirterek, "Tüm sektörlerin maliyetleri artıyor. Eğer üretici fiyatları ile tüketici fiyatları arasındaki fark yüksekse bu TÜFE'nin daha da artacağına işaretidir. Enflasyonun ateşinin sönməsi için makasın daralması gerekir, ancak daha da artıyor. Bu da piyasayı tedirgin ediyor. Şu an Türkiye'nin en büyük meselesi enflasyon. Çözülmesi şart. Çözülmeden piyasaya istikrar gelmesi zor" ifadelerini kullandı.

KİMYACI YÜKSEK FİYATTAN BİLE HAMMADDE BULAMIYOR

- ÜFE'nin yüksek oranda gerçekleşmesinin en önemli nedenlerinden biri aramalı fiyatlarında yaşanan artış. Hammaddede yüksek oranda dışa bağımlı olan kimya sektörü de bu kapsamda maliyetlerde kısa vadede düşüş beklemiyor. İstanbul Kimyevi Maddeler ve Mamulleri İhracatçıları Birliği (İKMİB) Başkanı Adil Pelister, sektörün şu anda en önemli sorunlarından birinin hammadde bulamama ve maliyetlerinin artması olduğunu belirterek, "Maliyetleri artıran diğer önemli bir konu da enerji kullanımı. Kimya sektörümüz hammadde bakımından yüzde 70 dışa bağımlı durumda. Hammadde ve enerji konusunda yaşanan sıkıntılar üretim süreçlerine yansıyor. Kimya sektörü 16 alt sektörü ile birlikte diğer 27 sektöre hammadde veya yarı mamul vererek onların girdisini sağlıyor. Dolayısıyla kimya sektöründe yaşanan bir sıkıntı diğer sektörleri de doğrudan veya dolaylı olarak etkileyecektir. Enflasyondaki yükseklik devam ettiği sürece maliyetlerin düşmesini bekleyemeyiz" diye konuştu.

Türkiye ile Ukrayna arasında 8 anlaşma imzalandı

Cumhurbaşkanı Erdoğan ile Ukrayna Devlet Başkanı Vladimir Zelenskiy huzurunda 8 anlaşmaya imza atıldı.

Serbest Ticaret Anlaşması, Gençlik Politikası alanında iş birliği anlaşması, Teknik İşbirliği Mutabakat Muhtırası, Belgelendirme ve Kalite Sorunları Hakkında Eğitim Merkezi arasında mutabakat muhtırası, Kanun Uygulayıcı Birimlerin İşbirliği Anlaşması, Yüksek Teknoloji ve Havacılık/Uzay Sanayii Alanında İşbirliğine Dair Çerçeve Anlaşması, Ortak Gümrük Komitesi Tesis Edilmesine İlişkin Protokolü ve Yetkili Ekonomik Operatör Programlarının Karşılıklı Tanınmasına İlişkin Eylem Planı anlaşmaları imzalandı.

İmza töreninden sonra iki lider kameraların karşısına geçti ve şunları söyledi:

Zelenskiy, Kiev'deki Marinskiy Sarayı'nda Yüksek Düzeyli Stratejik Konsey Onuncu Toplantısı ve iki ülke arasında anlaşmalar için imza töreninin ardından Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan ile ortak basın toplantısı düzenledi.

İki ülke arasında serbest ticaret anlaşması (STA) imzaladıklarını aktaran Zelenskiy, "Bu, tarihi bir olay. Hepimizi ve dost halklarımızı kutluyorum." diye konuştu.

Zelenskiy, STA imzalanmadan önce bile geçen yıl ticaret hacminin 7 milyar dolara yükseldiğini belirterek "Bu da koyduğumuz 10 milyar dolarlık hedefimizin mümkün olduğunu gösteriyor. STA da bu hedefe beklediğimizden daha hızlı ulaşmamızı sağlayacaktır." değerlendirmesinde bulundu.

"Anlaşma BAYKAR İHA'larının Ukrayna'daki üretimini genişletecek"

Bugün güvenlik ve barış konularını da ele aldıklarını anlatan Zelenskiy, "Önümüzde duran meydan okumalar ve bunların giderilmesi için atılacak adımlar görüşmemizin temel konularıydı. Egemenliğimize ve toprak bütünlüğümüze değişmez desteği için Kırım'ın kurtarılması ve Kırımlıların haklarının korunması için Türkiye'nin Kırım platformuna aktif katılımı için Sayın Cumhurbaşkanı'na teşekkür ediyorum." ifadelerini kullandı.

Zelenskiy, şöyle devam etti:

"Savaşı bitirme yolunda Ukrayna Rusya arasında arabulucu olma inisiyatifi için Cumhurbaşkanı Erdoğan'a teşekkür ediyorum. Ukrayna'da barış için tüm platformlarda elimizden geleni yapmayı hazırız."

Savunma sanayisi ve havacılıkta iş birliğini ele aldıklarını aktaran Zelenskiy, "Bunlar stratejik ortaklığımızın itici güçlerinden biridir. Amacımız ortak savunma projeleri, ortak teşebbüsler kurmak, tecrübe ve teknoloji paylaşımı yapmak. Bugün imzaladığımız anlaşmayla, BAYKAR Makina İHA'larının Ukrayna'daki üretimi genişletilecek." dedi.

"Dostluğumuzu ortak tehditler değil ortak galibiyetler güçlendirecektir"

Bölgede enerji güvenliği konusunu da ele aldıklarını belirten Zelenskiy, Kovid-19 salgınına rağmen yaklaşık 2 milyon Ukraynalı turistin Türkiye'yi ziyaret ederek rekor kırdığını ifade etti.

Bu kapsamda Türkiye'nin Harkiv ve Lviv'de başkonsolosluk açma inisiyatifini desteklediklerini dile getiren Zelenskiy, Ukrayna'nın da Antalya'daki konsoloslughu başkonsolosluğa çevireceğini belirtti.

Türkiye'nin bu ziyaretini her zaman hatırlayacaklarını kaydeden Zelenskiy, "Kalpten inanıyorum ki dostluğumuzu ortak tehditler değil, ortak galibiyetler güçlendirecektir." diye konuştu.

Cumhurbaşkanı Erdoğan: Türkiye krizin sonlandırılması için üzerine düşeni yapmaya hazırdır

Türkiye Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Rusya-Ukrayna gerilimine ilişkin, "Türkiye, Karadeniz'den komşu olduğu iki dost ülke arasındaki krizin sonlandırılması için üzerine düşeni yapmaya hazırdır." dedi.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, Ukrayna Devlet Başkanı Vladimir Zelenskiy ile gerçekleştirdiği ortak basın toplantısında, 2 yıl aradan sonra, stratejik ortak olan Ukrayna'yı tekrar ziyaret etmekten büyük bir memnuniyet duyduğunu dile getirdi.

İki ülke arasındaki diplomatik ilişkilerin 30 yıl önce bugün kurulmuş olmasının ziyarete ve toplantıya tarihi bir boyut kazandırdığını ifade eden Erdoğan, ziyaretin hassas bir döneme tekabül ettiğini kaydetti.

"Kırım da dahil olmak üzere Ukrayna'nın egemenliğini ve toprak bütünlüğünü desteklemeye devam ettiğimizi tekrarlamak istiyorum" diyen Erdoğan, sözlerini şöyle sürdürdü:

"Sayın Devlet Başkanı başta olmak üzere, Ukraynalı yöneticilerin sağduyulu ve diyalogu öne çıkaran mesajlarını takdirle karşılıyorum. Daha önce de vurguladığım üzere Türkiye, Karadeniz'den komşu olduğu iki dost ülke arasındaki krizin sonlandırılması için üzerine düşeni yapmaya hazırdır. Liderler seviyesinde bir zirveye ya da teknik düzeyde görüşmelere memnuniyetle ev sahipliği yapabileceğimizi bugünkü görüşmelerimizde bir kez daha vurguladım. Zira, Türkiye olarak, yangına körükle gitmek yerine 'Tansiyonu nasıl düşürürüz' mantığıyla hareket ediyoruz."

Krizin barışçıl yöntemlerle sona erdirileceğine samimiyetle inanıyoruz

Donbass ihtilafının kontrolü noktasında Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı Ukrayna özel gözlem misyonunun rolünü önemsediklerini aktaran Erdoğan, "Kuruluşundan bu yana tüm tarafların güvenine mazhar olmuş Türk büyükelçilerce idare edilen misyona desteğimiz tamdır. Krizin, Ukrayna'nın toprak bütünlüğü ve uluslararası hukuk temelinde Minsk Anlaşmaları çerçevesinde barışçıl ve diplomatik yöntemlerle sona erdirileceğine samimiyetle inanıyoruz." diye konuştu.

Görüşmelerde ikili ilişkileri her yönüyle ele aldıklarını belirten Erdoğan, geçen sene yüzde 60'a yakın artışla 7,5 milyar dolara ulaşan ticaret hacmini, 10 milyar dolar hedefine yükseltmek için atılabilecek adımları değerlendirdiklerini söyledi.

İmzalanan Serbest Ticaret Anlaşmasının kendilerini bu hedefe hızlı bir şekilde taşıyacağına yürekten inandığını vurgulayan Erdoğan, ekonomik iş birliğinin en önemli sütunlarından birisinin, Ukrayna'daki yatırımcılar olduğuna dikkati çekti.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, konuşmasını şöyle tamamladı:

"Türk şirketlerinin Ukrayna'da altyapı projelerini başarıyla tamamlamaları bizleri gururlandırıyor. Şirketlerimize güveninden ötürü Sayın Başkan'a huzurlarınızda bir kez daha teşekkür ediyorum. Turizm alanındaki iş birliğimiz de giderek güçleniyor. Salgına rağmen geçtiğimiz yıl 2 milyondan fazla Ukraynalı dostumuzu ülkemizde ağırladık. Bu sene de yeni rekorlar kıracağımıza eminim. Görüşmelerimizde, ülkelerimiz arasında tarihi bir dostluk köprüsü oluşturan Kırım Tatarları başta olmak üzere soydaşlarımızın durumunu da değerlendirdik. Soydaşlarımıza yönelik ortak projelerimizi ayrıntılarıyla gözden geçirdik. Bugünkü toplantılarımız ve imzaladığımız anlaşmalar, stratejik ortaklığımızı daha ileri noktaya taşıma irademizin birer sembolüdür. Bugüne kadar olduğu gibi bundan sonra da kazan-kazan temelinde ikili iş birliğimizi her alanda güçlendireceğimize inanıyorum."

Bazı ağırlıklar teoride doğru ama hayatın gerçeğine aykırı

Alaattin AKTAŞ

04 Şubat 2022 Cuma

✓ **Fiyat artışında aylık oranlar hemen hemen tahmin edildiği gibi, Yİ-ÜFE tahminlerden bile iyi.**

✓ **Ne tuhaf, tüketici fiyatları yıllıkta yüzde 50'yi geçmediği, üretici fiyatları da üç haneye çıkmadığı için mutluluk duyacağız...**

TÜİK ocak ayına ilişkin enflasyon verilerini açıkladığında herhalde tüketici fiyatları yönüyle şaşıran pek olmamıştır. Açıklanan yüzde 11.10'luk aylık artış, tahminlerle uyumlu denilebilecek bir oran. Bu artışla birlikte yıllık oran yüzde 50'ye dayandı. Acaba yüzde 50 aşılmadı diye sevinenler var mıdır? Bakar mısınız, bir yıl önce ocakta yıllık artış yüzde 15'ti, şimdi yüzde 49'a geldik. Nereden nereye... Ama neyse ki yüzde 50 sınırını aşmadık! Merak etmeyin, o da bir ay sonra olur!

Ocak ayının şaşırtıcı oranı aslında Yİ-ÜFE. Üretici fiyatlarındaki aylık artış yüzde 10.45 ile tüketicinin altında kaldı. Biz ocak sonunda üç hanenin görüleceğini düşünüyorduk ama yanıldık. Yİ-ÜFE'deki yıllık artış yüzde 94'e ulaştı. Bu da bir teselli adeta; **“Üç haneye çıkılmadı”** tesellisi...

Gerek üretici, gerekse tüketici fiyatlarının önümüzdeki dönemde nasıl seyredebileceğine daha sonraki günlerde detaylı olarak değiniriz. Bugün üstünde durmak istediğimiz, aslında daha önce de kaç kez değindiğimiz madde ağırlıkları.

HEM DOĞRU HEM YANLIŞ!

TÜİK dün ocak ayı gerçekleştirmeleriyle birlikte madde ağırlıklarındaki değişiklik konusunda da uzun bir açıklama yaptı. Bu konudaki yaklaşımın ve hareket noktasının ne olduğunu daha önce köşemizde birkaç kez yazmıştık. Bir anlamda Avrupa Birliği İstatistik Ofisi'nin çizdiği çerçeveye göre hareket edildi. Her bir kalemde geçen yıl ortaya çıkan fiyat değişimi, bu yılın ağırlıklarının belirlenmesinde temel oluşturdu.

Kitapta yazana, Eurostat'ın söylediğine göre yapılan doğru. Ama kitapta yazan doğru, hayatın gerçeğine uymuyorsa ne yapacağız?

ELEKTRİK, DOĞALGAZ VE DİĞERLERİ

TÜFE'nin yaklaşık yarısını oluşturan kalemlerdeki ağırlık değişimi ve ocak ayına yansıma

	Madde ağırlığı (yüzde)			Ocak ayı değişimi (yüzde)	TÜFE'ye etki (puan)		
	2022	2021	Fark		2022 ağırlığına göre	2021 ağırlığına göre	Fark
Benzinli otomobil	5,4691	4,1322	1,3369	7,5316	0,41	0,31	0,10
Kira	4,4375	5,4704	-1,0329	3,1174	0,14	0,17	-0,03
Sigara	4,0423	4,5656	-0,5232	23,9908	0,97	1,10	-0,13
Ekmek	2,5385	2,4745	0,0640	5,4017	0,14	0,13	0,00
Elektrik ücreti	2,3156	2,7107	-0,3951	69,6686	1,61	1,89	-0,28
Dana eti	2,1515	2,0120	0,1395	0,8029	0,02	0,02	0,00
Cep tel. görüşme ücr.	2,1023	2,6996	-0,5972	-2,4388	-0,05	-0,07	0,01
Motorin	2,0143	1,6636	0,3507	29,6573	0,60	0,49	0,10
Su faturası	1,9203	2,4592	-0,5389	12,2647	0,24	0,30	-0,07
Dizel otomobil	1,7951	3,0678	-1,2727	16,9592	0,30	0,52	-0,22
Doğalgaz ücreti	1,5496	1,6894	-0,1398	20,9079	0,32	0,35	-0,03
Benzin	1,4706	1,1553	0,3153	26,9766	0,40	0,31	0,09
Tavuk eti	1,4023	1,1435	0,2588	7,5916	0,11	0,09	0,02
LPG	1,3831	0,9433	0,4398	10,8739	0,15	0,10	0,05
Araç tamir ve bakımı	1,0732	1,0910	-0,0178	10,4825	0,11	0,11	0,00
Hazır yemekler	1,0039	0,8635	0,1403	8,2707	0,08	0,07	0,01
Altın	1,0015	0,8099	0,1916	-0,4390	0,00	0,00	0,00
Cep tel. ekipmanları	0,9232	0,9900	-0,0669	35,5380	0,33	0,35	-0,02
Kuzu eti	0,9150	0,9820	-0,0670	9,0806	0,08	0,09	-0,01
Oturma odası takımı	0,8945	0,7293	0,1652	11,1866	0,10	0,08	0,02
Kömür ücreti	0,8917	0,7101	0,1816	7,1417	0,06	0,05	0,01
Döner	0,8766	0,7429	0,1337	7,2433	0,06	0,05	0,01
Ayçiçek yağı	0,8703	0,7473	0,1230	-9,1676	-0,08	-0,07	-0,01
Sıcak içecekler	0,8671	0,8012	0,0659	71,4589	0,62	0,57	0,05
Özel lise ücreti	0,8330	0,9452	-0,1122	3,2988	0,03	0,03	0,00
Beyaz peynir	0,8284	0,8111	0,0173	20,6121	0,17	0,17	0,00
Burgerler	0,8151	0,6829	0,1322	15,1463	0,12	0,10	0,02
Yumurta	0,8130	0,9497	-0,1367	5,4101	0,04	0,05	-0,01
Tüp gaz	0,7827	0,4877	0,2951	11,3511	0,09	0,06	0,03
Kebaplar	0,7567	0,6781	0,0786	7,1359	0,05	0,05	0,01
Toplam	48,7379	49,2089	-0,4710		7,23	7,49	-0,26

Şimdi Türkiye'de bir tek kişi bile, isterse hükümetin içinde yer alıyor olsun, ister Enerji Bakanlığı'nda çalışsın, bir tek kişi bile vatandaşın harcamasında elektriğin payının bu yıl ocakta aralıktan daha düşük olduğunu söyleyebilir mi?

Bir tek kişi bile çıkıp vatandaşın doğalgaza bu yıl daha az para ayırdığını dile getirebilir mi?

Ama kitapta yazanı uygulayan, Eurostat'ın belirlediği esaslara göre hareket eden TÜİK vatandaşın tüketiminde elektriğin de, doğalgazın da artık daha az yer tuttuğu görüşüyle hesaplama yapacak. Bu yıl böyle geçecek.

Kitapta yazana uygun ama hayatın gerçeklerine ters bir durum!

Elektriğin TÜFE'deki ağırlığı geçen yıl yüzde 2,7107 düzeyindeydi. Ağırlık bu yıl yüzde 2,3156'ya indi. Elektriğe ocak ayında tüketim ağırlığına göre (150 kilowatsaate kadar ve üstündeki tüketim dikkate alınarak ağırlıklandırma yapıldı) yüzde 69.67 zam geldi. Bu zamdan TÜFE'ye 1.61 puanlık bir yansıma oldu. Yani yüzde 11.10'luk toplam TÜFE artışının yalnızca 1.61 puanı elektriğin doğrudan etkisinden geldi. Elektriğin payı geçen yılki düzeyde kalsa bu etki 1.89 puan olacaktı.

Aslında doğru olan elektriğin ve doğalgazın payının geçen yılki düzeyde bile tutulmayıp artırılması.

Bir dönem zam denildi mi en çok konuşulan akaryakıt olurdu. Bu yıla elektrik zammı damgasını vurdu. Her ne kadar kademelendirmede vatandaş lehine bir düzenlemeye gidilmişse de bu zammın bir miktar indirilmesi demek, tümüyle geri alınması değil ki.

Hem sözünü ettiğimiz ağırlıklar ve zamda kısmi geri adım yalnızca konutlardaki tüketimle ilgili. İşyerlerindeki tüketime ilişkin iyileştirici yönde herhangi bir düzenleme yok.

BU AĞIRLIKLAR HANGİ GELİRE VE TÜKETİME DENK DÜŞÜYOR?

Elektriğin TÜFE'de yüzde 2,3156 olan ağırlığının hangi gelir düzeyinde bir hanenin, ne miktardaki tüketimine denk geldiğini merak ettik. İlginç bir sonuç çıktı ortaya.

Eğer bir hane aylık 12.424 lira gelire sahipse ve aylık tüketimini 210 kilowatsaat düzeyinde tutabiliyorsa, bu tüketimine kilowatsaat başına 1.37 liradan 287.7 lira ödeyecek. İşte 287.7 lira, 12.424 liralık gelirin yüzde 2,3156'sına denk düşüyor.

Türkiye'deki hanelerin kaçta kaç 12 bin lira düzeyinde gelire sahiptir?

Diyelim 12 bin lira düzeyinde gelir elde eden çok hane var. Peki bunların çoğu acaba ayda 210 kilowatsaat tüketimde kalabilir mi?

YA DOĞALGAZDA DURUM?

Doğalgazın geçen yıl yüzde 1,6894 olan ağırlığı da bu yıl yüzde 1,5496'ya çekildi. Doğalgaza ödenen ücrette yelpaze çok geniş görünüyor. Yaşanan kente, konutun durumuna göre çok farklı faturalar geldiği biliniyor.

Ancak kış aylarında, en az dört ay boyunca 500 liranın altında fatura gelme olasılığı hiç yok gibi. Yani yılda 2 bin lira. Kalan sekiz ayda da aylık 50 lira gibi bir fatura gelse, yıllık toplam 2 bin 400 lira, aylık ortalama da 200 lira eder.

Elektrik için yaptığımız hesaplamanın aynısını doğalgaz için de yapalım. Ayda ortalama 200 lira, aylık geliri 12 bin 907 lira olan bir hane için yüzde 1,5496'lık bir harcama yükü demektir.

Aynı soruyu bir kez daha soralım:

Türkiye'de kaç hane 13 bin liraya yakın gelir elde ediyor?

Ve aylık ortalama ödemesi 200 lira değil de çok daha fazla olanlar gelirlerinin ne kadarını doğalgaza ayırmak zorunda kalıyor?

SU MU, DOĞALGAZ MI?

Ağırlıklarda geçen yıl da var olan ve bu yıl da devam eden bir tuhaflık daha...

Belediyelerden gelen su faturasını dert eden kaç kişi vardır?

Ya da soruyu şöyle soralım:

Su faturası mı merak ve kaygıyla bekleniyor, doğalgaz faturası mı? TÜFE'de su faturasının ağırlığı geçen yıla göre indirilmiş olmakla birlikte yüzde 1,9203 düzeyinde. Doğalgazı biraz önce yazdık; yüzde 1,5496.

Sözünü ettiğimiz su giderine damacana ya da pet şişelerde satılan içme suyu dahil değil. Bu yalnızca belediyelerden alınan su hizmetini kapsıyor. Hala nasıl oluyor da suya doğalgazdan çok ödeme yapıldığı varsayılıyor, bilemiyoruz.

271 milyar dolarlık ithalatın anlattığı...

Ferit Barış PARLAK

04 Şubat 2022 Cuma

Kur avantajına rağmen ithalatımız:

271.3 milyar dolara çıkmış...

2020'de ithalatımız 219 milyar dolarmış...

* * *

Döviz kurunun hızla arttığı Aralık ayında ithalatımız...

29 milyar dolara çıkmış...

Bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 30 artmış...

* * *

Neden olarak doğalgaz, petrol ve petrol ürünleri ithalatımız gösteriliyor...

50.5 milyar dolar...

“Zorunlu ithalatımız” deniyor...

* * *

Oysa büyük bölümü için “zorunlu” değildik...

* * *

Örneğin...

Otoyol, köprü gibi yatırımlara “öncelik” verdik...

Bunun sonucunda:

Mecburen kamyonlardan yedek parçaya, lastikten mazota “ithalata dayalı” enstrümanların kullanımına yöneldik...

(Bu maliyetleri, daha ucuz “demiryolu yatırımları” ile yarı yarıya düşürebilirdik...)

İkincisi...

Bu öncelik ve kaynak aktarımı nedeniyle suyu, güneşi, rüzgarı, denizlerimizdeki gelgitleri, jeotermal “enerji üretiminde” kullanmakta, ekonomiye kazandırmakta geciktik...

* * *

Lojistik ve enerjideki yüksek maliyetler nedeniyle sanayici ve çiftçinin rekabet edebilirliğini de olumsuz etkiledik...

Ve...

Sırasıyla üretimde gerilemeyi, döviz ihtiyacını, yüksek enflasyonu tetikledik...

VELHASIL...

2021’de Çin’den 32.2 milyar dolarlık ithalat yapılmış...

2020’de 23 milyar dolarmış...

Çin’den yapılan ithalatta enerji kalemi yok...

Almanya, İtalya, ABD, Kanada gibi ülkelere yapılan ithalat da ciddi oranlarda artmış...

Bu ülkelere de enerji kalemi yok...

Makine, gıda başlıkları öne çıkıyor...

Gerçek üreticinin maliyetlerini düşürmezsek ve çalışanın verimliliğini (ücret...) düşünmezsek ve kaynak dağılımını buna göre planlayamazsak, maalesef “üretimden uzaklaşma” devam edecek...

Korktuğumuz hiperenflasyon başımıza geldi

Şeref OĞUZ

04 Şubat 2022 Cuma

Hiperenflasyon... Hani şu en korkulası olan... En az **3 haneli** ve devamında **daha da artacağı algısı üretilmiş** enflasyon... Türkiye 2022 ile birlikte endekslerinde **3 haneyi** görmeye başladı. **TÜİK'in ÜFE'si %93,53** ile 3 haneye taşınırken, **ENAG'in TÜFE'si %114,87**'ye varmış durumda...

Geçen yılın **yıllık enflasyon rakamları** artık **aylık olarak** karşımıza çıkıyor. **ENAG'in** ocak rakamı **%15,52** iken **TÜİK'in** aylığı; **%11,10** seviyesinde... Üretici fiyatlarında aylık artış dahi **%10,45** seviyesinde... Görünen o ki enflasyon, **başka doruklarda, başka iklimlerde** şekilleniyor ve bu hiç iyi bir şey değil.

TIRMANIŞ SÜRECEK

Bu nasıl bir politikadır ki cari fazla diye yola çıkıyor, **cari açık rekoru** kırıyorsunuz. **Bu nasıl stratejidir ki** düşük faiz diye yola çıkıyor, 4 ayda 500 baz puan indiriyorsunuz ama **kredi faizi** ve diğerlerinde **rekorlar kırıyorsunuz?** Burada **yolunda gitmeyen şeyler var**. Hem de çok fazla şeyler...

Düşük faiz yüksek kur stratejisi, kur korumalı mevduat desteği ve tüm yan tedbirlere rağmen enflasyonu **bırak düşürmeyi, zıvanadan çıkardı** ve 3 haneye doğru koşturdu. Kitleleri **"enflasyon daha da yükselir"** algısına getiren bu "strateji (!)" ekonomiye daha ne **maliyetler** yükleyecek, bilinmez...

İKİ SORU İKİ CEVAP

Enflasyon sepetinde neler değişti?

TÜİK, enflasyon sepetinde elektrik kesintisine gitti. Ağırlıkların değiştiği TÜİK'in enflasyon sepetinde elektrik harcamalarının da yer aldığı konut harcamalarının payı %15,36'dan %14,11'e çekildi. Elektriğin ağırlığı %2,7'den %2,3'e gerilerken, doğalgaz %1,69'dan %1,55'e düştü.

27 bin 261 işyeri ve 4 bin 274 konut kirasından toplanan 560 bin 392 fiyat söz konusu... 409 maddede 904 çeşide dair fazlaca değişiklik yok ancak fiyatların nereden alındığı konusunda görüşler değişik. Farklı enflasyon rakamlarının ilan edilmesi bu yüzden anlaşılabilir bir teknik durum...

Heterodoks para politikası çözüm olur mu?

Geleneksel para politikasından kopuş; bizi %50 çekirdek ve 3 haneli hiperenflasyona taşıdı. Belli ki “kafana göre takıl (eklektik)” yaklaşımı ile Heterodoks ekonomi politika ar-ge’lerinin bize maliyeti katlanılamaz boyutlara doğru yol alır.

NOT

STRATEJİN YANLIŞ İŞE TAKTİK BAŞARI İŞE YARAR MI?

Yaramaz. Zira savaşta temel kuraldır; **eğer stratejin hatalı ise kazanacağın taktik başarılar seni zafere taşımadığı gibi hezimetini çabuklaştırır.**

Heterodoks strateji; “**düşük faiz-yüksek**” kur üzerineydi. Öyle ki bu sayede **ihracat, üretim, yatırım ve istihdam** artacaktı. Olmadı, olmadı, **olamazdı da...** Zira düşük faiz, **piyasa faizlerini zıplattı**, yüksek kur ise **enflasyonu çıldırttı...**

Peki, **yılsonu beklentisi**? Bakan **Nebati** bu Nisan zirve yapacağı ve yılsonunda **%23,2’ye ineceği** temennisinde... Seçim sathi mahallinde enflasyonla mücadele zordur hatta imkânsızdır. İlle de düşüreceğim diyorsan, **kamu kendi zamlarını geri almaya başlayabilir.** Belki işe yarar...

Yine de yılsonu benim tahminim; baz etkisi, yaz etkisi dahil; %80 civarında olacağıdır. Bu bile gerçekleşse, öpüp başına koy.

Abdulkadir Selvi

ABD desteği İmamoğlu'nu cumhurbaşkanı yapar mı?

4 Şubat 2022

ABD'nin yeni Ankara Büyükelçisi Jeffry Flake 7 Ocak tarihinde Türkiye'ye geldi.

26 Ocak'ta Cumhurbaşkanı **Erdoğan**'a güven mektubunu sundu.

Cumhurbaşkanı tarafından kabul edildikten sonra ilk ziyaretini İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı **Ekrem İmamoğlu**'na yaptı.

İmamoğlu'nun İngiliz Büyükelçisi ile balıkçıdaki buluşması tepkilere neden olmuştu. Çünkü o gün İstanbul, yoğun kar yağışı nedeniyle bir felaketi yaşıyordu. ABD Büyükelçisi ile görüşmenin öyle bir yönü yok. Ama siyaseten çok daha önemli mesajlar taşıyan bir görüşme.

KILIÇDAROĞLU'NUN SAVUNMASI

Bakmayın **Kılıçdaroğlu**'nun, “**Ekrem Bey lokantada olmayıp da dozerin başında mı olacaktı**” diye savunmasına. Cumhurbaşkanı adaylığında en ciddi rakibi olan **Ekrem İmamoğlu**'nun bu olaydan dolayı aldığı darbe karşısında en çok sevenin kişinin **Kılıçdaroğlu** olduğundan kuşku yoktur.

BAKANLARIN SUÇU NEYDİ?

Ayrıca yanlış bir değerlendirme. Başkan o gün dozerin başında olmayacak da nerede olacaktı? Rize'de, Giresun Dereli'de, Sinop Ayancık'ta sel felaketi yaşandığı dönemde bakanlar **Süleyman Soylu**, **Murat Kurum** ve **Adil Karaismailođlu** kimi zaman kepçeyle vatandaşlara ulaştılar kimi zaman dozerlerin başında durdular ama her zaman çizmeleri çekip kurtarma çalışmalarını yönettiler. 20-25 gün evlerine gitmediler. **İmamoğlu**, 24 saat dahi AKOM'un sıcak ortamında kalıp krizi yönetemedi. Ayrıca Cumhurbaşkanı **Erdoğan** bölgenin üzerinden elini çekmedi. Sonuç ne oldu? Kısa sürede yaralar sarıldı, 1 yıl içinde vatandaşlarımız evlerine kavuştu.

ERDOĞAN VAN'DAYDI

Van'da deprem olduğunda **Erdoğan**, bakanları yanına alarak üç buçuk saat içinde Van'da olmuştu. Deprem sonrası gittiğim Van'da halk, “**Devleti yanımızda hissettik. Gece yarısı Başbakan'ımız Van'daydı**” demişti. **Erdoğan** 1 yıl içinde Van'a 4 kez gitti. Felaket anında vatandaşımız devletini yanında gördü.

CHP GENEL MERKEZİ'NİN BİLGİSİ VAR MIYDI?

İstanbul'da sadece 24 saat içinde bir kar yağdı ama ‘**Halk cefada başkan sefada**’ durumu oluşmuştu. Ayrıca bu görüşmeden CHP Genel Merkezi'nin haberinin olmaması ayrı bir skandaldı. **Kılıçdaroğlu**, 24 Ocak tarihinden bu yana geçen 12 gün zarfında birçok yerde konuştu. Birçok programa çıktı ama hiçbirinde **İmamoğlu**'nun İngiliz Büyükelçi ile görüşmesi hakkında kendisini bilgilendirdiğini söylemedi.

ABD BÜYÜKELÇİSİ'NİN ZİYARETİ

ABD Büyükelçisi'nin Cumhurbaşkanı'na güven mektubu sunmasından sonra ilk ziyaretini **Ekrem İmamoğlu**'na yapması ise siyasi açıdan değerlendirilmeyi hak ediyor. İstanbul büyükşehir belediye başkanları yabancı ülke büyükelçileri ile görüşürler.

Ama ABD Büyükelçisi'nin Türkiye'de ilk ziyaretini **İmamoğlu**'na yapması başlı başına bir mesaj anlamını taşıyor.

DİPLOMATİK TEAMÜLLERİ ÇİĞNEDİ

Büyükelçi **Flake**'in Cumhurbaşkanı tarafından kabul edildikten sonra diplomatik geleneklere uygun olarak sırayla AK Parti Genel Başkanvekili'ni, ana muhalefet partisi olarak CHP Genel Başkanı **Kılıçdaroğlu**'nu ziyaret etmesi gerekiyordu. **Flake** teamülleri çiğnediği gibi Türkiye'nin başkentini yöneten **Mansur Yavaş**'tan da randevu talebinde bulunmadı.

Başkenti pas geçip koşa koşa **İmamoğlu**'nu ziyarete gitti. Güya, “**Askıda fatura**” projesi hakkında bilgi almak istemiş. Acil... Sanki alacağı bilgiler Rusya'nın Ukrayna'yı işgalini önleyecek. O yeni bir proje değil ki, **İmamoğlu** seçildikten bu yana uygulamada. ABD Büyükelçisi herhalde aklımızla alay ediyor.

O **İmamoğlu**'nun askıda cumhurbaşkanı adaylığını kesinleştirmek için bu ziyareti gerçekleştirdi.

İMAMOĞLU'NA ZARAR MI YARAR MI?

ABD Büyükelçisi'nin **İmamoğlu**'na ziyaretinin tek bir anlamı var. ABD Büyükelçisi, “**Bizim Cumhurbaşkanı adayımız İmamoğlu**” mesajını verdi. Bu mesajın üç adresi var. Biri **Ekrem İmamoğlu**, ikincisi ise Millet İttifakı'nın ortakları. Üçüncü adres ise Türk kamuoyu.

İşte o noktada durmak gerekiyor. Büyükelçi, cumhurbaşkanı adaylığı konusunda ABD'nin, **İmamoğlu**'na desteğini gözümüzün içine soka soka verdi. Belli Büyükelçi, **Biden**'in, "**Erdoğan'ı yenecek duruma gelmeleri için hâlâ var olan Türk liderliği unsurlarından daha fazla verim almalı ve onları güçlendirmeliyiz. Darbe ile değil, seçim süreci ile**" projesini gerçekleştirmek için gelmiş. Ama 2023 seçimleri ABD'de yapılmayacak. Kimi seçeceğine Türk halkı karar verecek. ABD desteği **İmamoğlu**'nun cumhurbaşkanı adayı olmasını sağlayabilir ama seçilmesini garanti etmez. Çünkü bizim halkımız bu tür dış müdahaleleri sevmez. Hatta ters teper. En başta CHP'deki ulusalcı damar bundan rahatsız olur. Orası Kuvay-ı Milliye'nin partisi. ABD Büyükelçisi'nin coşkulu desteği **İmamoğlu**'na yarar mı getirir zarar mı verir emin değilim. **İmamoğlu**'nun bu desteklerden dolayı çok mutlu olduğu anlaşılıyor ama bence İngiliz ve Amerikalıların adamı imajı **İmamoğlu**'na kazandırmaz. ABD Büyükelçisi yardım edeyim derken **İmamoğlu**'na zarar verdi.

BIDEN GİDİYOR

Ayrıca **Biden-Erdoğan** dengesinde de yeni bir sürece giriliyor. Seçildiği günden bu yana mum gibi eriyen bir ABD Başkanı ile karşı karşıyayız. **Biden**, Ukrayna sürecini dahi yönetemeyen bir başkan profili çiziyor. Kasım ayında yapılacak ara seçimlerde partisinin yenilgiye uğraması bekleniyor. **Biden**, kasım ayından sonra total ördük olacak. **Erdoğan** ise uluslararası sorunlardaki etkisi nedeniyle başta ABD olmak üzere Batı kamuoyunda yeniden ilgi odağı olmaya başladı.

ERDOĞAN'IN YENİDEN YÜKSELİŞİ

Uluslararası ilişkilerde attığı adımlar, **Erdoğan**'ın yeniden yükselişi olarak değerlendiriliyor.

Bunları sıralayacağım.

1)Erdoğan'ın Rusya ile Ukrayna arasındaki arabulucu rolünü üstlenmesi ABD kamuoyunda olumlu karşılanıyor. Hem de çok değerli bulunuyor.

Erdoğan'ın bölgesel ve uluslararası sorunlarda göz ardı edilemeyecek bir lider olarak görülmesini sağlıyor. ABD'nin, bölgede ikame etmeye çalıştığı Yunanistan, Türkiye'nin yerini dolduramıyor.

2)Türkiye'nin İsrail, Ermenistan, Mısır, Birleşik Arap Emirlikleri ve Suudi Arabistan'la ilişkilerini düzeltmesi çok olumlu bulunuyor.

3)ABD kamuoyunda çarpan etkisine sahip olan İsrail ve Ermenistan ile ilişkilerin düzelmesi Türkiye'nin ABD'deki algısını olumlu yönde etkiliyor.

4) Lobi gücü yüksek olan İsrail, Ermenistan, Mısır, Birleşik Arap Emirlikleri ve Suudi Arabistan'ın Türkiye aleyhinde ayrı ayrı bazen de birlikte yürüttükleri lobi faaliyetleri yıpratıcı oluyordu.

DEĞERLİ YALNIZLIKTAN DEĞERLİ GÜÇE

İlişkilerin düzelme trendine girmesiyle birlikte hava değişmeye başladı. Bu durum Türkiye ile ABD arasındaki kriz konularının buzdolabına kaldırılmasına hizmet ediyor.

Erdoğan, bir dönemler kanlı bıçaklı olduğumuz İsrail, Ermenistan, Mısır, Birleşik Arap Emirlikleri ve Suudi Arabistan'la ilişkileri düzenlerken, Türkiye, “**değerli yalnızlık**” tan çıkıp “**değerli güç**” olarak uluslararası zeminde yerini alıyor.

Esfender KORKMAZ

Hiper enflasyona doğru!..

4 Şubat 2022 Cuma

Ocak 2022, yıllık TÜFE 48,69 ve yıllık Yİ-ÜFE 93,53 oldu.

Hiper enflasyon İktisatta genel kabul görmüş oran olarak yüzde yüzden fazla, yüzde 200 dolayında bir enflasyondur.

TÜFE 'nin açıklanandan daha yüksek olduğunu herkes biliyor. Ama Yİ-ÜFE 'nin yüzde 93,53 olması, TÜFE' nin daha da artacağını gösterir. Ayrıca enerjide Yİ-ÜFE yüzde 142 oldu. Dünyada enerji fiyatlarını zorla tutuyorlar. Rusya gerilimi fiyatları daha artırır. Enerji fiyatları tüm dünyada enflasyona yansiyacaktır.

OCAK 2022 ENFLASYONU (YÜZDE)		
TÜFE	AÇLIK	YILLIK
TÜFE	11,1	48,69
12 AYLIK ORTALAMA	-	22,55
GIDA	10,9	55,61
ÇEKİRDEK ENFLASYONU(B)	7,49	42,65
Yİ-ÜFE		
Yİ-ÜFE	10,45	93,53
ENERJİ	11,92	142,06
APANALI	9,84	106,43

Öte yandan Hükümetin bu anlayışı ile enflasyon çözülmez, tersine hiper enflasyona gidiş hızlanıyor.

Öteden beri Hükümetler ekonomiyi yönetemedi. Planlama kaldırıldı. Ekonomi günübirlik kararlarla ve algıyla yönetilmek istendi. En son MB ve Hükümetin faiz'leri kur artışında alet olarak kullanması da işin tuzu biberi oldu.

AKP genel Başkanı Erdoğan partisinin grup toplantısında; enflasyondan söz ederken;

"Öyle ki gelişmiş ülkeler bir anda 5 katına, 7 katına çıkan enflasyon gerçeği ile yüzleşmek zorunda kalmıştır. Hatta bu ülkelerde üretici fiyatları enflasyonu yüzde 20'li, yüzde 30'li rakamlar gibi tarihlerinde görülmemiş oranlara ulaşmıştır. Ülkemizde

de elbette enflasyon sorunu var. Üstelik Türkiye, enflasyona ilave olarak döviz kuru dalgalanması gibi can yakıcı bir sorunla da boğuşmuştur. Buna rağmen ülkemizdeki enflasyon artışı nispeten diğer ülkelerin altında kalmıştır" dedi.

Kim olursa olsun, aşağıdaki G -20 ülkelerinde enflasyon tablosuna bakan birisi AKP Genel Başkanı Erdoğan'ın sözüne nasıl güvenir? İktidar her sorunu algı yaratmak yoluyla kapatmak istiyor. Ama halk gerçekleri de yaşıyor. Toplum kendi gerçeğine mi, yoksa iktidarın yaratmak istediği algıya mı bakacak? Mızrak çuvala sığmaz.

Bu şartlarda hükümetlere kim nasıl güvenecek? İstikrarsızlığın temel nedenlerinden birisi de hükümete olan güvenin dip yapmış olmasıdır.

G-20 ÜLKELERİNDE ENFLASYON

ÜLKELER	MART 2017	SON TÜFE
AB	1,6	5,0
ABD	2,4	7,2
ALMANYA	1,5	4,9
ARJANTİN	50,9	50,7
AVUSTRALYA	1,8	3,5
BREZİLYA	4,6	10,6
ÇİN	0,9	1,5
ENDONEZYA	3,6	1,9
FRANSA	1,4	2,9
GÜNEY AFRİKA	6,1	5,9
GÜNEY KORE	2,2	3,7
HİNDİSTAN	2,6	5,6
İNGİLTERE	2,3	5,4
İTALYA	1,4	3,9
JAPONYA	0,2	0,8
KANADA	1,6	4,8
MEKSİKA	5,4	7,4
RUSYA	4,2	8,4
SUUDİ ARABİSTAN	-0,4	1,2
TÜRKİYE	11,1	48,69

* Suudi Arabistan ÜFE

** Arjantin 2019

*** Avustralya 4 çeyrek yıllık veriler

Enflasyon ekonomik ve sosyal istikrar sorununun başında gelir. Toplumsal refahın ve kalkınmanın ön şartı ekonomik istikrardır. Ekonomik istikrar için de İktisat'ın üç ayağının dengede olması gerekir: Üretim, İstihdam, Bölüşüm. Dahası iktisat, maliye

ve istihdam politikalarının da planlama içinde koordineli uygulanması gerekir. Türkiye'de AKP döneminde her şey günöbirlik düşünöldü. Bu nedenle hem enflasyon önlenemedi hem de enflasyonun ilave bozucu etkileri ortaya çıktı. Enflasyon, yatırımları engelledi, gelir ve servet dağılımını bozdu.

Türkiye AKP iktidarı ile yüzde 10 dolayında olan ve yapısal sorunlardan kaynaklanan bir kronik enflasyon yaşamaya başladı. 2018'de başlayan kur şokları üstüne bindirdi. Hele 2021 Aralık ve 2022 Ocakta enflasyonun bu kadar artmasının tek nedeni tek nedeni, Hükümetin kurları artırmak planına, ekonomik ve sosyal istikrarı feda etmesidir.

Aslında enflasyonu tek başına önlemek için, özel reçeteler yoktur. Ekonomik istikrar bir bütündür ve tüm, iktisat, Maliye, para ve faiz politikasını birlikte ve koordineli planlamak gerekir. Ama önce doğru tespit yapmak gerekir. Bu hükümet doğru tespitte yapamıyor. Onun için Türkiye için en hayırlısı erken seçimdir.

İbrahim Kahveci

Hafiyeliğe gerek yok!

Dün, Dünya Gazetesi manşetten duyurdu: Haberi “KGF kredisi kullanan firmalara yakın takip” başlığı ile verdiler.

Mehmet Kaya imzalı habere göre; ‘*Hazine destekli KGF kredileri kullanacak şirketlerin ihracat değişimleri, yatırım teşvik belgeleri ve vergi kayıtları yakın incelemeye alınacakmış*’.

Bunu daha açık dille ben şöyle ifade edeyim: Korkuyorlar... Kredi alan firmalar o para ile döviz alır diye korkuyorlar.

Korkmakta ise haklılar... Çünkü enflasyon %48 ama faiz %14...

Yatırımcı ne yapsın?

Bu ülkede tasarruf yapmak cezalandırılıyor. Ama öte yandan BES sistemine yüzde 30 Hazine katkısı veriliyor.

Çok ilginç politikalar var...

***

“Faiz sebep-enflasyon sonuç” dediler ve tam dedikleri gibi oldu. Merkez Bankası faiz indirdikçe enflasyon yükseldi. Kısaca dediklerinin tam tersi yaşanıyor.

İyi ama aynı zamanda faizi indiriyoruz derken piyasada faizleri de yükseldi.

Çünkü kur arttı...

Şimdi anladılar ki, meğerse döviz sebep-enflasyon sonuçmuş. O nedenle tüm güçlerini-bilgilerini-enerjilerini döviz durdurmaya harcıyorlar.

Bu uğurda TL hesaplarına bile döviz garantisi verdiler.

Bu uğurda 40 yıl sonra yeniden işçi dövizlerine Merkez Bankası talip oldu.

Kısaca döviz çıkmasın diye bu sefer de kredileri kesmeye başladılar.

***

Aslında KGF kredilerini takip etmeye, hafiyeliğe hiç gerek yok. Daha önce de kısmen içine alınan finansal kiralama (leasing) bu işe eklenebilir; hatta tüm işlemler buradan geçebilir.

Bu sayede verilen kredinin dövizde gidip-gitmediğini; ya da yatırıma gidip gitmediğini takip etmeye gerek kalmaz.

Dün de bu konuya değinmiştim. Sistemin bu derece kilitlemiş olduğunu düşünmemiştim. Dünya Gazetesi haberi üzerine yeniden hatırlatmak gerektiği düşüncesi ile dile getirmek istedim.

FAİZİ NEDEN İNDİRDİK!!!

Negatif faiz ile ne tasarruf etmek istediğimizi tam olarak kim anladı acaba?

Bankacılık sektörü faiz yükü açıklandı.

Toplam TL kredilerinden alınan faiz 365,1 milyar liraymış. Hadi bunu sıfırladık ve tüm TL kredilerini sıfır faizle verdik diyelim. Yapacağımız toplam tasarruf sadece bu 365,1 milyar liraydı. Ki, bu faiz maalesef artan bir faiz oldu...

Oysa faiz indireceğiz diye kurları 8 liradan 14 liraya yükselttiğimizde ne oldu biliyor musunuz: Sadece ve sadece iç borç yükü (450 milyar doların TL karşılığı) 2,7 trilyon lira arttı.

Düşünebiliyor musunuz????

Yok yok, hiç düşünmeyin.

Ama yine söyleyelim: 365 milyar liralık faiz yükünden birazcık tasarruf edeceğiz diye sadece ve sadece dış borç maliyetini 2,7 trilyon lira artırdık.

Bu çok feci bir tablo.

Bunun yanına ithal mal üzerinden oluşan fiyatlandırmayı hiç eklemeyin zaten. Bugün yaşadığımız zamlar ve yüksek enflasyon tam da buradan geliyor.

O zaman biz bu faizi neden indirdik?

Lütfen biri cevabını versin, olur mu? En azından toplum bu yapılanların bir izahını görmek ister...

Açıklama lütfen...

04 Şubat 2022, Cuma

BAŞYAZI MEHMET BARLAS

Bir otomobilden çok öte

Türkiye'nin yarına dönük her projesi beni heyecanlandırır.

Aylardır konuşulup yazılan yerli elektrikli otomobil TOGG da bunlardan biri.

20. yüzyılı geride bırakmışız, uzay seyahatleri günlük gazete haberleri arasında. Ayrıca uçan taksilerin provaları da Batı kentlerinde yapılmaya başlandı.

Türkiye de teknolojiye boş durmuyor.

Bir süredir dünyaya yepyeni bir araç sunacağını söyleyerek TOGG'un tanıtımını yapıyor.

TEKNOLOJİ DEĞİŞTİ

Hayatımda ilk sahip olduğum otomobil, iki kapılı bir Anadol'du.

Tek kusuru karbüratörü delikti.

Bu yüzden arada bir yolda durarak karbüratörü çıkarıp silkelerdim.

Ne yazık ki piyasada yedeği yoktu.

İkinci otomobilim Renault 12'ydi. Mükemmeldi. Bütün Anadolu'yu onunla gezmiştim. Renault 12'den TOGG'a çok şey değişti. Peki TOGG hayatımızda neyi değiştirecek?

Teknolojiye baş döndürücü bir değişim yaşanırken yerli bir üretim olan TOGG, dünya otomotiv endüstrisini sarsacak mı?

Bunu hep birlikte göreceğiz.

SÜRE ÇOK UZAMASIN

Bu konudan sorumlu Bakan **Varank** önemli açıklamalar yapıyor.

Son olarak 2022'nin sonunda bu otomobilin piyasaya çıkacağını söyledi.

Türkiye yerli otomobil konusunda çok zaman kaybetti.

Artık yollarda TOGG modellerini görmek istiyoruz.

Önemli bir ihracat kalemi olarak yerli otomobile sahip olmak hakkımız.

Yerli otomobil konusunda Güney Kore modeli bir kez daha incelenmeli.

TOGG markası, **Elon Musk** gibi dünya devlerine şapka çıkartacak mı merakla bekliyoruz.

Yerli otomobil hassasiyeti çok anlamlı. Ama süreyi uzatmamakta da fayda var.

Fatih Altaylı

Algı değil fatura

Kar, tipi, kapalı yollar, balıkçı falan meseleleri kapandı ise size son günlerdeki en büyük kabusumdan söz etmek istiyorum.

Kabusum adı “posta kutusu”.

İki gündür, yaşadığım apartmanın girişindeki posta kutusunu açmaya korkar oldum.

İçinden çıkacak faturayı görmekten korkuyorum.

Önceki gün mahallede arada bir gittiğim minik kahveciye uğradım.

Toplasanız 30 metrekare bir yer. Bir de minik mutfığı var.

De ki 60 metrekare.

İçinde 20 kişinin oturabileceği birkaç masa, caddeye taşmış 4 masa.

Sahipleri genç karı koca mecburen sektör değiştirenlerden.

Ayak üstü biraz sohbet ederken, her yerde olduğu gibi orada da konu elektrik faturalarıydı.

Ocak ayı faturası yeni gelmişti.

Ve son üç aylık faturaları gösterdi.

Aralık ayı faturası 4500 TL idi.

Ocak ayında gelen fatura 6 bin 795 TL idi.

1 Şubat'ta gelen fatura ise sıkı durun söylüyorum, tam tamına 14 bin 563 TL.

Her yerde durum üç aşağı beş yukarı aynı.

Ve emin olun hiç kimse başka bir şeyden söz etmiyor.

Kimi görsem elektrik faturasından söz ediyor.

Bir konu daha var tabii.

O da doğalgaz faturaları.

Onun da elektrikten aşağı kalır yanı yok.

Dün öğlen bir arkadaşımın ofisine uğradım.

Ben gördüğüm elektrik faturasından söz ederken, sekreteri söze girdi.

“Fatih Bey ben de size doğalgaz faturamı göstereyim” dedi.

50’li yaşlarında yalnız yaşayan bir kadın.

Çantasından faturayı getirdi.

700 kûsur TL.

“Yanlış anlamayın, 100 metrekare bir apartman dairesi ve kombiyi akşam eve gidince açıyorum. Bütün gün kapalı. Sürekli evde olsam herhalde 2000 TL falan gelecek” dedi.

Emin olun bugün hiçbir yerde başka bir şey konuşulmuyor.

Bir de otomobiliniz var ise akaryakıttan bahsediyorsunuz.

Şimdi ben bunları yazınca hükümeti savunmayı görev edinmiş ya da zaten bunu yapmakla görevli olduğu için medyada yer edinmiş bazıları “Yalan. Fiyatların arttığı falan yok. Algı yapıyorlar” diyeceklerdir.

Ama bu sefer yemez.

Siz en iyisi dua edin kar falan yağsın, sel olsun, birileri balıkçıya, kebabçıya falan gitsin.

Yoksa gündem fena.

Küçük bir rica

Çok rica ediyorum, lütfen aklımızla alay etmeyiniz.

Faiz lobisinin dayatmasına karşı büyük bir zafer elde ettik diyorsunuz ya, lütfen, Allah aşkına bizi salak yerine koymayın.

Bakın ben size faiz dayatmasına karşı elde ettiğimiz zaferi anlatayım.

Eylül ayında Merkez Bankası gösterge faizini 19’dan 18’e indirmeye karar verdiğinde devletin Hazine’si o ay 17,6 faizle borçlanıyordu.

Yani gösterge faiz ile gerçek borçlanma faizi hemen hemen aynı idi.

Sonra Merkez Bankası faiz indirimlerini sürdürdü.

Merkez Bankası faizi indirdikçe Hazine’nin borçlanma faizi yükseldi.

Türkiye Cumhuriyeti Hazinesi bir ay sonra Ekim ayında bu kez 18,9 faizle borçlanabildi.

Merkez Bankası faizi indirmekte ısrarlıydı.

Bir daha indirdi.

Sonra bir daha indirdi.

Merkez Bankası gösterge faizi indirdikçe Hazine'nin borçlanma faizi arttı.

Aralık ayına geldiğimizde Merkez Bankası faizleri üç ay 500 puan geri çekmiş ve 14'e getirmişti.

Hazine'nin borçlanma faizi ise Aralık ayında 23,7 puana çıkmıştı.

Gösterge faiz 18 iken 17,6 olan faiz, gösterge faiz 14'e indiğinde 24'e yaklaşmıştı.

Düşen bir faiz falan yoktu.

Tam aksine var olduğu iddia edilen faiz lobisine ödenen faiz oranı ve tabii miktarı azalacağına artmıştı.

Kağıt üzerinde faizi indirmek, gerçek hayatta faizi ve enflasyonu arttırmaktan başka hiçbir sonuç vermemişti ve bu sayılarla görünüyordu.

Gerçek hayatta ortaya çıkan bu fahiş faiz artışını faiz dayatmasına karşı zafer diye ilan etmeyin lütfen.

Bari bunu yapmayın.

Çok rica ediyorum.

Hangi ilaç

Sağlık Bakanlığı yaşlı ve risk grubu COVID hastalarında Molnupiravir tedavisi kararı almış.

Molnupiravir'i bu köşenin okurları epey bir önce duymuştu zaten.

İlacı ilk geliştiren ABD'nin en iyi üniversitelerinden biri olan Emory'nin ilaç geliştirme bölümü idi.

İnfluenza tedavisi için geliştirilmişti ama Emory daha sonra bu ilaçtan vazgeçti.

Elindeki bilgileri ve lisansı, ilaç şirketi Merck'e bağlı bir araştırma şirketi olan Ridgeback'e sattı.

Çalışmalar sonucunda ilaç FDA tarafından COVID'e karşı etkili olduğunu kanıtlayan ilk ilaç olarak lisans aldı. ABD hükümeti ilk etapta 1,7 milyon doz sipariş verdi.

İngiltere de ABD'nin peşine takıldı.

Molnupiravir'in etkinlik oranının yüzde 50'ler civarında olduğunu daha önce bu köşede yazmıştım.

Daha sonra Pfizer bir başka COVID ilacını açıkladı.

Paxlovid.

Yepyeni bir ilaçtı ve klinik veriler ve faz çalışmaları yüzde 90'a yakın (Yüzde 89) bir etkinliğe işaret ediyordu.

Şimdi Türkiye'de Sağlık Bakanlığı Molnupiravir'i kullanıma sokuyor.

Peki Paxlovid'i de düşünmüyorlar mı acaba!

İnanç delil istemez

Herkes soruyor, "Osman Kavala niye tutuklu?"

Çünkü dava dosyasına bakan ve bir damla hukuk bilgisi değil, nosyonu olan birisi bile biliyor ve görüyor ki, Kavala'nın tutuklu olmasını gerektirecek bir dosya yok ortada.

Muhtemelen bu dosyaların hiçbirinden dolayı Osman Kavala mahkum bile olmayacak.

Osman Kavala'nın tutuklu olmasının nedeni delil değil zaten.

İnanç.

Kavala'nın Gezi'den itibaren Türkiye aleyhtarı bir faaliyet içinde olduğu, AK Parti iktidarını devirmek için dış güçlerle birlikte çalıştığına dair inanç.

Bunun bir delili yok ama buna inananlar var.

Ben ise bambaşka bir şeye inanıyorum.

Osman Kavala Türkiye'ye zarar veriyor evet.

Ama tutuklu olduğu için zarar veriyor.

Serbest bıraksanız ve inandığınız gibi gerçekten ajan bile olsa emin olun bu ülkeye bu kadar zarar veremezdi.

Diyeceksiniz ki "Delil yoksa inanç olur mu?"

En güçlü inançlar delile gerek duymayanlar değil midir zaten...

NE ZAMAN ADAM OLURUZ?

Kötülüğe değil iyiliğe yancı olduğumuz zaman.